

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ,
omvärld och lärande.

KURSPLAN

ISP02N

Fastställt: 2002-01-15

Reviderad: 2004-12-22

Versionsnr: 2

Kursplanen gäller fr. o m termin V05

1(5)

SPECIALPEDAGOGIK I EN SKOLA FÖR ALLA, 20 POÄNG

Special Educational Act. in an Inclusive School, 20 Credit Point / 30 ECTS

LÄRDOK-kod: ISP02N

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kurs på 21-40-poängsnivå inom det specialpedagogiska programmet. Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande. Kursplanen har godkänts av Institutionsstyrelsen för individ, omvärld och lärande 2001-11-07 och fastställts av Utbildningsnämnden 2002-01-15. Revideringen av kursplanen är beslutad av Institutionsstyrelsen för individ, omvärld och lärande 2004-12-15 och fastställd av Nämnden för grundutbildning, forskning och forskarutbildning 2004-12-22.

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Kursen vänder sig till studerande inom det specialpedagogiska programmet.

3 SYFTE

Kursen syftar till att ge de studerande redskap för och perspektiv på utredande och utvecklande specialpedagogiska arbetssätt i sina verksamheter. Vidare skall de studerande ges möjligheter att fördjupa den egna förmågan i det professionella samtalet. Kursen syftar också till att ge deltagarna tillfälle att fördjupa kunskaperna inom ett valt specialpedagogiskt kunskapsområde.

4 INNEHÅLL OCH UPPLÄGGNING

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt. Lärare och studenter ska i samråd konkretisera kursens syfte och formulera mål för undervisningen.

Kursen vilar på nedanstående gemensamma bas och anknyts nära till studenternas egen verksamhet.

- Pedagogiska utredningar ur individ, grupp och samhällsperspektiv
- Specialpedagogens roll i lokalt utvecklingsarbete
- Utvecklingsarbete i ett historiskt perspektiv
- Specialpedagogen som samtalsledare
- Åtgärdsprogram i teori och praktik
- Utvärderingen olika aspekter
- Fördjupning inom ett valt specialpedagogiskt kunskapsområde.

Undervisningen sker genom föreläsningar, samtalsgrupper och litteraturstudier. Kursinnehållet förankras parallellt i den pedagogiska verksamheten. Nedanstående moment läses så att det valda fördjupningsämnet följer med i de studerandes arbete som en röd tråd.

Moment I, 10 poäng

Utredningsarbete, åtgärdsprogram, utvecklingsarbete och utvärdering	5 p
Fördjupning, eget val av kunskapsområde	5 p

Moment II, 10 poäng

Utredningsarbete, åtgärdsprogram, utvecklingsarbete och utvärdering	5 p
Det professionella samtalet	5 p

Undervisningen är obligatorisk. Eventuell frånvaro kompenseras efter samråd med lärare. Kursen utvärderas elektroniskt.

5 EXAMINATION

Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. Examinationen sker genom avslutande skriftliga arbeten inom de båda momenten.

Studenter som har godkänts på kursen ska på begäran få kursbevis.

På moment I används betyget Godkänd eller Underkänd och på moment II används betyget Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. För Väl godkänd på hel kurs krävs Godkänd på moment I och Väl godkänd på moment II.

6 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Till kursen hör 4000 sidor litteratur, varav c:a en tredjedel är gemensam och resten väljs i samråd med kursansvarig och i vissa fall ansvarig för fördjupningsarbetet.

Obligatorisk litteratur.

Börjesson, M. & Palmblad, E. (2003): *I problembarnens tid. Förnuftets moraliska ordning*. Stockholm: Carlssons bokförlag (243 s.)

Folkesson L. m. fl. (2004): *Perspektiv på skolutveckling*. Lund: Studentlitteratur (144 s.)

Gjems, L. (1997): *Handledning i professionsgrupper*. Lund: Studentlitteratur. (152 s.)

Gren, J. (1994): *Etik i pedagogens vardagsarbete*. Stockholm: Liber. (248 s)

Hägg, K. & Kuoppa, S.M. (1997): *Professionell vägledning med samtal som redskap*
Lund: Studentlitteratur. (110 s.)

Nilfors, E. & Wingård, B. (1999): *Våga värdera vetandets vägar*. Stockholm: Gothia. (115 s.)

Sigsgaard, E. (2003): *Utskälld*. Stockholm: Liber (267 s.)

Wahlund, B: (2002): *Åtgärdsprogram för vad och för vem?* IOL: D-uppsats. (45 s.)

Valbar litteratur.

Denna litteratur kan kompletteras med nyutkommen litteratur och litteratur inom det valda fördjupningsområdet

Alexandersson, M. (red., 1999): *Styrning på villovägar. Perspektiv på skolans utveckling under 1990-talet*. Lund: Studentlitteratur. (189 s.)

Andersson, I. (1999): *Samverkan för barn som behöver*. Stockholm: Folksam. 245 s

Andersson, I. (2004): *Lyssna på föräldrarna*. Stockholm: HLS förlag

Berg, G., Groth, E., Nyttell, U., & Söderberg, H. (1999): *Skolan i ett institutionsperspektiv*. Lund: Studentlitteratur (valda delar). (300 s.)

Blom, A. (1999): *Särskilda elever. Om barn i särskola bedömningsgrunder, ställningstaganden och erfarenheter*. FoU-rapport 1999: 28. Stockholms stad: Forsknings- och utvecklingsenheten.

Carlström, I. & Hagman, L.-P. (1992): *Metodik för utvecklingsarbete & utvärdering*. Göteborg: Akademiförlaget.

Colnerud, G. & Granström, K. (1994): *Respekt för lärare. Om lärares professionella verktyg yrkesspråk och yrkesetik*. Stockholm: HLS Förlag.

European Agency (2001): *Inclusive Education and Effective Classroom Practices. An Investigation into Classroom Practices across Europe*. www.european-agency.org

Franke-Wikberg, S., & Lundgren, U. P. (1980): *Att värdera utbildning. Del 1. En introduktion i pedagogisk utvärdering*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. (160 s)

Franke-Wikberg, S., & Lundgren, U. P. (1981): *Att värdera utbildning. Del 2. En antologi om pedagogisk utvärdering*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Gunnarsson, B. (2000): *Lärandets ekologi*. Lund: Studentlitteratur

Göransson, K. (1999): *Jag vill förstå - om eleven, kunskapen och lärandet*. Stockholm: Stiftelsen ALA.

Hammarström-Lewenhagen, B. & Ekström, S. (1999): *Det mångtydiga mötet*. Stockholm: HLS Förlag (206 s.).

Hargreaves, A. (1998): *Läraren i det postmoderna samhället*. Lund: Studentlitteratur.

Liljegren, B. (2000): *Elever i svårigheter. Familjen och skolan*. Lund: Studentlitteratur.

Lundahl, C. & Öquist, O. (2002) *Idén om en helhet. Utvärdering på systemteoretisk grund*. Lund: Studentlitteratur (140 s.)

Måhl, P. (1998): *Vad krävs nu? En bok om hur skolan kan se ut och fungera*. Stockholm: HLS Förlag. (269 s.)

Olsson, S. (2001): *Sekretess och anmälningsplikt i förskola och skola*. Lund: Studentlitteratur.

Pirinen, I. (1999): *Man tager vad man haver. Kvalitetssäkring genom utveckling, uppföljning och utvärdering i skolan*. Stockholm: HLS Förlag. (180 s.)

Persson, B. (1995): *Specialpedagogiskt arbete i grundskolan. En studie av förutsättningar, genomförande och verksamhetsinriktning. Delrapport från projektet specialundervisningen och dess konsekvenser (SPEKO)*. (Specialpedagogiska rapporter. Nr 4). Göteborg: Göteborgs universitet.

Pramling, I. (1999): *Lärandets grogrund*. Lund: Studentlitteratur.

Skolverket (1996): *Grunden för fortsatt lärande*. Skolverkets rapport nr 115. Stockholm: Liber Distribution.

Skolverket (1997): *Från regler till eget ansvar. En antologi om förutsättningarna för skolans styrning*. Stockholm: Liber Distribution.

Skolverket (1998): *Elever i behov av särskilt stöd*. En temabild utgiven av Skolverket. Stockholm: Liber Distribution.

Skolverket (1998): *Jord för växande*. Särtryck ur Barnomsorgs och Skolkommitténs båda betänkanden Växa i lärande (SOU 1997:21) samt Att erövra omvärlden (SOU 1997:157).

Skolverket (1999, 2000, 2001): *Nationella kvalitetsgranskningarna*. Stockholm: Liber Distribution.

Skolverket (2001): *Utan fullständiga betyg varför når inte alla elever målen?*. Skolverket 202. Liber Distribution.

Skolverket (2001): *Tre magiska G:n. Skolans insatser för elever med funktionshinder*. Fördjupad studie ur Skolverkets rapport nr 202.

Stenhammar, A.-M., Strinnholm, C., & Nydahl, E. (1995). *Elevernas skola eller skolans elever*. Stockholm: FUB, RBU och HSO.

Sylvander, I. (red., 1992). *Empati - känna, förstå och växa*. Stockholm: Almqvist & Wiksell. (256 s).

Tiller, T. (1998): *Lärande i vardagen. Om lärares lärande*. Stockholm: Gothia.

Tiller, T. (1999): *Det didaktiska mötet*. Lund: Studentlitteratur.

Utbildningsdepartementet (2001): *Elevers framgång skolans ansvar*. Ds 2001:19.

Wingård, B. (1995): *Att leda pedagogisk verksamhet*. Stockholm: Gothia.